

Besloten wereld, open seminarie

MICHEL PEETERS

In het kader van Brugge

2002 loopt dit najaar
een tentoonstelling:

over handschriften

in het Grootseminarie.

Voorwaar een bijzondere,

maar weinig gekende plek.

Terug bij elkaar

De handschriften, die de kern van de tentoonstelling uitmaken, zijn afkomstig uit de Vlaamse cisterciënzerabdij Ten Duinen (°1138, Koksijde, later Brugge) en haar twee stichtingen, Ter Doest (°1175, Lissewege, begin 17de eeuw gefusioneerd met Ten Duinen) en Clairmarais (°1140, Saint-Omer). Ruim 700 handschriften van deze middeleeuwse collecties zijn vandaag nog bewaard, in de Openbare Bibliotheek Brugge, het Grootseminarie van Brugge en de Bibliothèque de l'Agglomération de Saint-Omer. Enkele handschriften belandden in de loop der tijd in buitenlandse bibliotheken en instellingen.

De samensteller van deze tentoonstelling is Laurent Busine (zie ook artikel over het MAC). Volgens hem was het onmogelijk deze handschriften te tonen zonder de link te leggen naar het hedendaagse. Hij zocht drie kunstenaars aan om een eigentijds antwoord te formuleren op de verstilde wereld van de miniaturen.

Duifjes in de kerk

Jose Maria Sicilia (Madrid, 1954) studeerde eerst architectuur en vervolgens schilderkunst in Madrid (1975-1979). Hij woont nu afwisselend in Spanje en Parijs, maar voelt zich ook thuis in New York. Hij schildert architectuur, landschappen, stillevens en bloemen, maar is ook graficus en maker van boek-objecten. Zijn werken zijn suggestief. Ze geven de werkelijkheid niet klaar en duidelijk weer. Het lijkt alsof we enkel echo's opvangen of schimmen zien achter mat glas. Dit geldt zeker voor de schilderijen van bloemen op de tentoonstelling, uitgevoerd in een gemengde techniek. Soms bieden de bloemen niet alleen inspiratie, maar ook letterlijk de materie voor het kunstwerk. Geperst tussen twee bladen papier, vormen ze de 'inkt', de kleur, de vorm en de geur. Van Sicilia is ook de installatie in de kerk: 250 terracotta duifjes, waarvan een aantal tegelijk olielampjes zijn. Ze vormen een sfeervolle en betekenisvolle start voor een bezoek aan de tentoonstelling.

Bijbel van Ter Doest, Oud Testament, 13de eeuw
© Hugo Maertens

Vibraties van ingetogen leven

David Claerbout (Kortrijk, 1969) is de jongste van de drie. Hij studeerde aan het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen (1992-1995) en aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunst in Amsterdam (1996). We lezen in zijn biografie dat hij woont en werkt in Brussel, maar weten intussen wel beter. Onze landgenoot is een echte wereldburger. We kregen e-mails van hem uit New York. Kort daarna is hij naar Berlijn vertrokken om er aan zijn project voor Brugge 2002 te werken.

David Claerbout drukt zich uit met moderne media: computer, video, fotografie, licht- en geluidseffecten. De middelen bij uitstek om flitsende beelden op ons af te vuren in een jachtige tijd. Maar Claerbout gebruikt ze anders.

Voor zijn multimedia-installaties vertrekt hij dikwijls van foto's (soms zelfs hele oude). In deze verstilde beelden vibreren details van ingetogen leven: een boomkruin wiegt zacht in de wind, een meisje knippert met de ogen. Maar om dat te kunnen zien, moet je als toeschouwer de tijd nemen, je tempo vertragen, onthaasten.

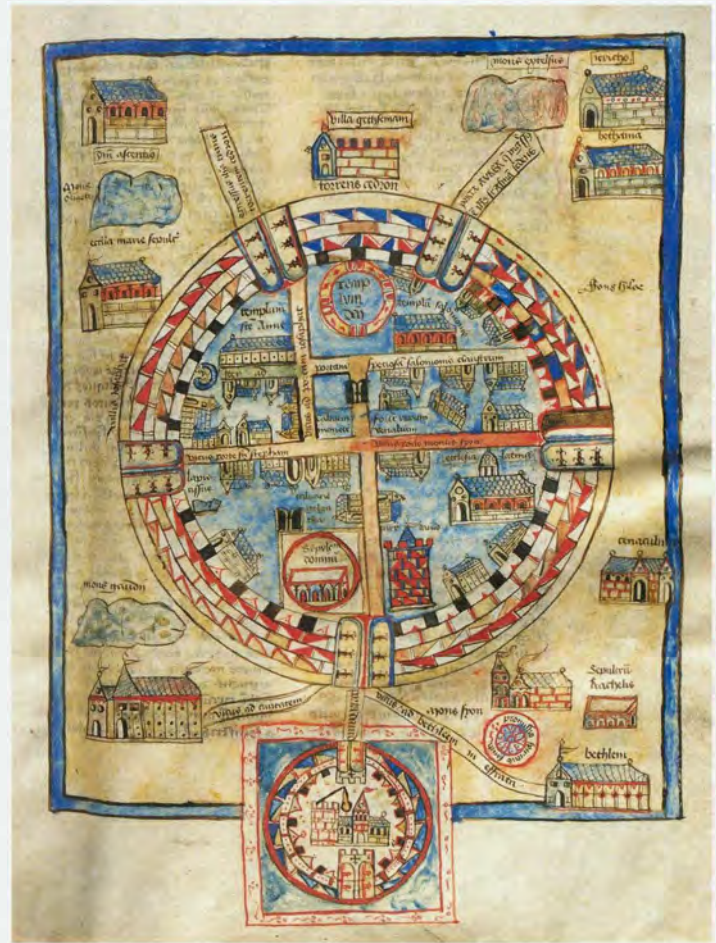

Jose María Sicilia, Zonder titel, 2001 - 2002
 Greskeien 250 stuks, installatie, verschillende afmetingen
 © Hugo Maertens

De bronzen boom

Giuseppe Penone (Garessio Ponte, 1947) heeft al geruime tijd zijn sporen verdiend als arte povera-kunstenaar. Sinds het einde van de jaren zestig werkt hij met natuurlijke materialen zoals takken, bladeren, boomschors, slangenhuiden, glas, marmer, aarde en water. De rode draad in zijn werk is de band tussen de mens (met zijn cultuur) en de natuur. Door zijn werken maakt hij ons attent op de schoonheid van de natuur en op de kracht van menselijke arbeid.

De sporen die de mens nalaat, worden op deze tentoonstelling gesymboliseerd door vingernagels. Ze liggen in holtes die uitgehouwen zijn in een grote steen of op een bedje van laurierbladeren, die speciaal gekozen zijn om hun rijkdom aan betekenis (ze verwijzen naar onsterfelijkheid en naar lauwerkransen) en om hun geur. In de binnentuin van het Grootseminarie plaatst hij een bronzen boom.

De stad Jeruzalem, Codex Aldenburgensis, 15de eeuw
 © Hugo Maertens

Initiaal, Bijbel, Oude Testament ca. 1200
 © Hugo Maertens

.....
BESLOTEN WERELD, OPEN BOEKEN
 Nog tot 17 november 2002
 Grootseminarie
 Potterierei 60
 8000 Brugge